

Q2

DELÅRSRAPPORT
JANUARI-JUNI 2014

Rörelseresultat, MSEK

159

januari-juni 2014

Punktlighet Fjärrtåg %

81

beräknas på rullande 12 månader

Punktlighet Regionaltåg %

89

Innehåll

Väsentliga händelser	3
Nyckeltal – koncernöversikt	5
Vd har ordet	6
Hållbart företagande	7
Verksamhet och marknad	10
Rapport över totalresultat	11
Kommentarer till rapport över totalresultat	12
Rapport över finansiell ställning i sammandrag	14
Rapport över förändring i eget kapital i sammandrag	14
Kommentarer till rapport över finansiell ställning	15
Kassaflödesanalys	17
Kommentar till koncernens kassaflödesanalys	18
Resultat- och balansräkning i sammandrag, moderbolag	19
Kommentarer till moderbolagets resultat- och balansräkning	20
Noter	21
Övrig information – koncernen	23
Försäkran	24
Pressmeddelanden	25
Definitioner	26

SJ kör dagligen 1400 avgångar och trafikerar 160 stationer mellan Narvik och Köpenhamn.

Delårsrapport januari-juni 2014

Delårsperiod januari–juni

- Nettoomsättningen ökade till 4 553 MSEK (4 522)
- Rörelseresultatet ökade till 159 MSEK (119)
- Periodens resultat ökade med 40 procent och uppgick till 126 MSEK (90)
- Avkastning på operativt kapital uppgick till 6,7 procent (7,3)*
- Nettoskuld-sättningsgraden uppgick till 0,03 (0,04)

*beräknas på rullande 12 månader

Andra kvartalet

- Nettoomsättningen uppgick till 2 328 MSEK (2 335)
- Rörelseresultatet ökade till 257 MSEK (101)
- Periodens resultat ökade med 164 procent och uppgick till 193 MSEK (73)

Väsentliga händelser under perioden

Förändringar i SJs styrelse

I samband med SJs årsstämma den 28 april 2014 valdes två nya ledamöter in i SJs styrelse, Ulrika Dellby, partner Fagerberg & Dellby och Mikael Stöhr, vd för Coor Service Management. Samtidigt avgick Eivor Andersson, styrelseledamot i SJ sedan 2005.

Beslut om nya ekonomiska mål

Under SJs årsstämma fattades det även beslut om nya ekonomiska mål. Bolaget ska på sikt ha en nettoskuld-sättningsgrad under 0,5-1,0 ggr. Avkastning på operativt kapital ska uppgå till minst 7 procent i genomsnitt och utdelningen ska långsiktigt uppgå till mellan 30 och 50 procent av årets resultat efter skatt.

Konkurrensverket gav SJ rätt mot MTR

Tågoperatören MTR anmälde SJ till Konkurrensverket för att MTR inte får sälja sina biljetter i SJs digitala kanaler och för missbruk av dominerande ställning. Konkurrensverket skrev av ärendet med motiveringen att det inte finns några lagliga och ekonomiska hinder för MTR att sälja biljetter på annat sätt.

SJ vann tvist

SJ vann en tvist mot en cateringleverantör angående ersättning för beräkningen av kasserade färskvaror. Skiljenämnden biföll SJs yrkande i tvisten och förpliktigade leverantören att återbetala 13,5 MSEK plus ränta. Sammantaget innebär domen en positiv resultat effekt om 30 MSEK för SJ i perioden.

SJ får ny logistikpartner för mat och dryck till tågen

Efter ett långt samarbete med LSG har SJ valt en ny partner, TLS, Train Logistics Sweden AB, som ansvarig för logistiken av mat och dryck till och från bolagets tåg. Samarbetet startar den 1 januari 2015 och TLS kommer att verka i SJs logistikcentra i Stockholm, Göteborg och Malmö.

Stopp i tågtrafiken efter brand i signalställverk

En nedriven kontaktledning med därpå följande brand i ett signalställverk den 28 maj medförde stora svårigheter för all tågtrafik samt en kapacitetsminskning under närmare två veckor. Den komplexa trafikstörningen påverkade SJs resultat negativt med 32 MSEK.

Förbättrad prognos för Botniatåg AB

Per den 31 december 2013 påverkade SJs engagemang (ägarskap 40 procent) i Botniatåg AB resultatet negativt till följd av uppskattade kostnader för framtida förluster. En förbättrad prognos för kvarvarande avtalstid medförde en justering av reserverat belopp under andra kvartalet, vilket påverkade SJs resultat positivt med 22 MSEK.

Nationella transportplanen klar

Efter flera års kapacitetsutredning blev transportplanen klar i april. Den omsluter 522 miljarder kronor för perioden 2014-2025 och pengarna ska bland annat användas för att höja järnvägens tillförlitlighet genom förstärkt drift, underhåll och återinvesteringar. 155 miljarder kronor går till väg och 86 miljarder kronor till järnväg. 281 miljarder kronor satsas på att utveckla transportsystemet.

Bättre trafikinformation till resenärerna

För att göra informationen om SJs tågresor både enklare och bättre utvecklade SJ en förbättrad tjänst för att söka trafikinformation. All information om ett tåg eller en station har samlats på ett och samma ställe, sj.se/trafikinfo, och fungerar lika bra i dator som mobil eller surfplatta.

TiM - ny app för Mälardalen

Tillsammans med Samtrafiken lanserade SJ under våren reseappen TiM - Trafik i Mälardalen - en app som enkelt hittar det snabbaste sättet att resa med tåg, buss och tunnelbana inom Mälardalen. Kunderna får via appen tillgång till många funktioner för köp av resor, hantering av biljetter och trafikinformation. Appen är speciellt anpassad för just regionala resor i Mälardalen och visar lokaltrafik, SJ Regionaltåg och SJ InterCity-tåg.

SJ varslade 400 anställda

Inom ramen för det förbättringsprogram som ska minska SJs kostnader med 1 miljard kronor inom administration och försäljning varslades i januari sammanlagt 400 anställda. Under första kvartalet avvecklades 18 av SJs resebutiker, inklusive den i Köpenhamn. Samtidigt varslade SJ om stängning av kundtjänsten i Tranås, vilket totalt berörde 95 tillsvidareanställda. Kundtjänsten koncentreras nu till Ånge.

Omstruktureringsreserv påverkade resultatet

En omstruktureringsreserv uppgående till 133 MSEK påverkade första kvartalets resultat negativt. Omstruktureringsreserven omfattar de neddragningar som sker inom administrativ personal på främst huvudkontoret, samt nedläggningen av resebutiker och en av två kundtjänster.

SJ investerar i framtidens tåg

SJ beslöt att investera cirka 3,5 miljarder kronor i en genomgripande renovering av SJ 2000-tågen. Under första kvartalet skrevs ett avtal med ABB, som kommer att genomföra den tekniska delen av upprustningen till en summa av 1,4 miljarder kronor.

Nya samarbeten ger 610 försäljningsställen

Partnersamarbetet med Reitan, ägare till Pressbyrå och 7-Eleven, samt resebyråerna Resia och BIG Travel gav totalt 610 försäljningsställen från och med 1 april.

SJ introducerar kundvårdar

I samband med stängningen av resebutiker runt om i Sverige, införde SJ kundvårdar på strategiskt valda pendlarorter på morgonen och kritiska bytesorter samt storstäder på eftermiddagen. Kundvårdarna är inhyrd personal som ska finnas till hands för att hjälpa SJs kunder tillrätta. Vid större störningar finns det även möjlighet att ta in extra kundvårdar med kort varsel.

SJ ser över samtliga leverantörsavtal

För att vara rustade inför kommande konkurrens har SJ sett över samtliga leverantörsavtal. Bland annat kontaktades 500 svenska leverantörer med ett förslag på en 10-procentig kostnadsminskning.

SJ röstades fram som "Sveriges grönaste varumärke"

SJ har utsetts till det grönaste varumärket i Sverige. Över 1000 svenskar röstade fram SJ bland 86 kända varumärken inom åtta branscher i en undersökning gjord av varumärkesbyråen Differ.

SJ omprövar beslut om nattåg Malmö–Stockholm

SJ och Region Skåne genomförde under åtta månader en gemensam satsning för att få fler att resa med nattågen. Utfallet utvärderas under hösten 2014 och kommer att ligga till grund för beslut om nattlinjens framtid. Region Skåne kommer att skärpa sin resepolicy till förmån för mer miljöanpassade transportslag, där tåget är det mest hållbara alternativet.

SJ delägare i X2AB

SJ gick in som delägare i det branschgemensamma projektet X2AB i syfte att medverka till att skapa enkla och effektiva biljett- och betalningslösningar som gagnar resenärerna.

Arbetsdomstolen gav SJ rätt

Arbetsdomstolen fastslog att rekryteringsprocessen gick rätt till när SJ startade ny verksamhet och tog över städningen av tågen i Stockholm, Göteborg och Malmö. Seko hävdade att det var verksamhetsövergång när städningen togs tillbaka och att SJ därmed skulle ta över personalen.

Väsentliga händelser efter perioden

SJ överklagar beslut om allmän trafikplikt i Mälardalen

Den 4 juli 2014 kungjorde Stockholms läns landsting (SLL) beslut om allmän trafikplikt i Mälardalen. Den 23 juli lämnade SJ AB in överklagande av beslutet. SJ AB yrkar att förvaltningsrätten ska undanröja beslutet. Som grund för yrkandet anförs att sträckor i den trafik som beslutet omfattar trafikeras på kommersiell basis och att SLL därför inte har rätt att besluta om allmän trafikplikt på dessa sträckor enligt kollektivtrafiklagen.

Förändring inom försäljning av utrikesresor

Från den 1 augusti 2014 säljer inte SJ InterRail-kort eller färd- och platsbiljetter till utländska tåg i SJs manuella kanaler. InterRail-korten kan dock köpas via sj.se och dessa samt platsbiljetter till utländska tåg kan köpas hos auktoriserade försäljningsställen och ombud i Sverige och utomlands.

SJ sänker priserna på snabbtåg

Som ett led i arbetet med att öka SJs konkurrenskraft och attrahera fler resenärer ser bolaget nu successivt över prisstrukturen. Ett första steg i detta arbete innebär att SJ under hösten kommer att succesivt sänka priserna på bolagets snabbtåg. Dels sänks lägstapriset på 1 klassbiljetter till 295 kronor, dels sänks priset på de återbetalningsbara biljetterna i 1 och 2 klass med 10-15 procent. Allt för att stärka SJs position på marknaden och skapa mer konkurrenskraftiga priser.

Nyckeltal

KONCERNEN	Apr-juni 2014	Apr-juni 2013	Förändring %	Jan-juni 2014	Jan-juni 2013	Förändring %	Helår 2013
Rörelsens intäkter, MSEK	2 377	2 356	1	4 612	4 618	0	9 160
varav nettoomsättning	2 328	2 335	0	4 553	4 522	1	9 023
Rörelsens kostnader, MSEK	-2 145	-2 229	-4	-4 479	-4 473	0	-8 732
Rörelseresultat, MSEK	257	101	154	159	119	34	298
Resultat före skatt, MSEK	259	101	156	160	109	47	288
Periodens resultat, MSEK	193	73	164	126	90	40	220
Resultat per aktie, SEK	48	18	167	32	22	45	55
Periodens kassaflöde, MSEK	-341	-153	123	-79	-246	-68	-240
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar, MSEK	176	128	38	484	191	153	448
Medelantalet anställda *	5 000	4 942	1	5 000	4 942	1	4 953
Marginaler							
Rörelsemarginal, %	10,8	4,3	i.u	3,4	2,6	i.u	3,3
Vinstmarginal, %	10,9	4,3	i.u	3,5	2,4	i.u	3,1
Kapitalstruktur vid periodens utgång							
Eget kapital, MSEK	5 010	4 827	4	5 010	4 827	4	4 961
Sysselsatt kapital, MSEK	6 386	6 952	-8	6 386	6 952	-8	6 978
Räntebärande nettoskuld, MSEK	135	359	-62	135	359	-62	216
Nettoskuldsättningsgrad, ggr (mål 0,5-1,0)	0,03	0,04	i.u	0,03	0,04	i.u	0,07
Soliditet, %	55,6	50,7	i.u	55,6	50,7	i.u	53,3
Avkastningsmått							
Avkastning på operativt kapital, % * (mål >7%)	6,7	7,3	i.u	6,7	7,3	i.u	5,7
Avkastning på eget kapital, % *	5,2	10,4	i.u	5,2	10,4	i.u	5,1

* beräknas på rullande 12 månader

Positiv resultatutveckling men tillförlitligheten i infrastrukturen måste öka

Tack vare en mycket positiv utveckling under andra kvartalet, främst genom engångsposter och lägre övriga rörelsekostnader, förbättrade koncernen rörelseresultatet med 40 MSEK under första halvåret 2014 jämfört med samma period föregående år. Trots en omsättning under andra kvartalet som låg ungefär i linje med samma kvartal föregående år lyckades vi öka rörelsemarginalen till 10,8 procent, en nivå vi inte har uppnått sedan 2005. Vi kan se att det förbättringsarbete som vi har initierat påverkade bolagets lönsamhet positivt under kvartalet, och vi planerar ytterligare kostnadsbesparingar framöver.

Förbättringsarbetet ska inte bara sänka våra kostnader utan även förbättra vårt kunderbjudande. SJs ambition är att göra allt för att tåget ska bli mer tillgängligt och attraktivt jämfört med andra mindre miljövänliga alternativ. Den 1 maj trädde vår nya organisation i kraft och när omställningsarbetet är implementerat fullt ut kommer våra kunder att få nytta av ett mer effektivt SJ. De effektiviseringsåtgärder som påbörjats under våren har, som nämnts ovan, påverkat vår resultatutveckling i en positiv riktning. Därför kan vi redan i höst sänka priserna på våra snabbtåg. Lägstapriset på 1 klassbiljetter sänks till 295 kronor samtidigt som priset på återbetalningsbara biljetter i 1 och 2 klass sänks med upp till 15 procent. Prissänkningen är ett första led i en större översyn av vår prisstruktur.

Många av våra kunder har under det gångna kvartalet drabbats av förseningar och inställda tåg, främst på grund av brister i infrastrukturen. Ett exempel är den kabelbrand som inträffade i maj vid Myrbacken, vilken resulterade i ett utslaget signalstälverk. Detta drabbade bland annat våra pendlare på linjen Stockholm-Uppsala med bussersättningar och förlängda restider under två veckor som följd. Störningar av detta slag påverkar SJs kostnader, främst i form av ersättnings trafik och restidsgarantier. Dessutom riskerar efterfrågan på tågresor att minska.

Antalet kraftiga trafikstörningar sänder tydliga signaler om hur allvarligt läget är för hela tågbranschen. Under första halvåret berodde närmare hälften av störningarna i fjärrtrafiken på fel i infrastrukturen medan SJ stod för mindre än 20 procent. Ett stort ansvar vilar således på Trafikverkets pågående underhålls- och utbyggnadsarbete, vilket nu genomförs med högre anslag. Tyvärr har vi ännu inte sett några förbättringseffekter. Om järnvägen ska kunna vara ett attraktivt färdssätt måste Sverige ha en infrastruktur som klarar de ökade volymerna. Det är vi skyldiga Sveriges resenärer.

Det är inte bara Trafikverkets ansträngningar som måste börja ge tydliga resultat, även SJ måste bli bättre. Vi arbetar målmedvetet för att minska förseningarna i de delar vi själva kan påverka. Trots infrastrukturstörningarna förbättrades punktligheten för SJ Fjärrtåg från 75 till 80 procent under kvartalet jämfört med samma period föregående år. Motsvarande siffra för SJ Regionaltåg var 89 procent för båda perioderna. Även om vi kan se en svag positiv trend de senaste 12 månaderna kommer vi att få svårt att nå vårt årsmål på 88 procent för Fjärrtåg. Tillsammans med vårt miljöindex, som vid halvårsskiftet låg på 71 – en enhet högre än målet för 2014 – är punktligheten ett viktigt styrmål för oss.

Under kvartalet har vi sett en liten ökning i sjukfrånvaron som per juni rullande tolv månader uppgick till 5,8 procent. Vi fortsätter vårt arbete med förebyggande åtgär-

der och har under perioden genomfört ett antal aktiviteter för att närma oss årsmålet på 4,8 procent.

I juni lanserade vi en service till våra kunder för att de lättare ska kunna få information vid förseningar. All trafikinformation om ett tåg eller en station har samlats på ett ställe på vår hemsida. Här kan kunder på ett enklare sätt hitta information om huruvida ett tåg är i rätt tid, är försenat eller om banarbeten kan riskera att försena tåget längs sträckan. På kort sikt kan vi inte påverka infrastrukturen, men vi kan försöka göra tågresandet mer förutsägbart och prisvärt.

Under juli månad överklagade vi Stockholms läns landstings (SLL) beslut om allmän trafikplikt i Mälardalen. Överklagandet har skett i syfte att få ett tydliggörande i frågan om hur kollektivtrafiklagen ska tillämpas.

Intentionen med den nya kollektivtrafiklagen, som trädde i kraft 2012, var att främja kollektivtrafik som bedrivs på kommersiell basis. Lagen var tänkt att skapa en samverkan mellan kommersiell och upphandlad skattefinansierad kollektivtrafik, där upphandlingen av trafik endast skulle förekomma om det inte fanns en kommersiell bärkraft i trafiken. Dessvärre har lagen kommit att tillämpas på olika sätt av de regionala kollektivtrafikmyndigheterna. Ett exempel på detta är det beslut om allmän trafikplikt som fattats av SLL rörande den regionala tågtrafiken i Mälardalen. Vi anser att beslutet om allmän trafikplikt står i strid med kollektivtrafiklagen. Enligt vår uppfattning är det inte samhällsekonomiskt effektivt att de regionala kollektivtrafikmyndigheterna ska tillåtas upphandla och bekosta trafik med skattemedel då det finns tågoperatörer som är villiga att bedriva trafiken på kommersiell basis.

Parallellt med den rättsliga processen för vi en dialog med berörda myndigheter och efterlyser tillsammans med andra aktörer inom både tåg- och bussbranschen tydligare spelregler för att kunna planera framtida trafikutbud bättre.

Stockholm, den 14 augusti 2014

Crister Fritzson
Verkställande direktör